No 1825

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 23 APRIL.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 April.

Wij hebben lang gezwegen. Wij hebben eenige wilde volksmenners moeten laten huishouden in het goede Nederland. Wij hebben hen moeten laten lasteren en verguizen wat ons het dierbaarst is. Wij hebben Jezus Christus, in het H. Sakrament des Altaars, zien bespuwen door mannen, die hoog staan aangeschreven onder de Protestanten van Nederland. Wij hebben het zigtbaar Opperhoofd der Kerk, den innig geliefden Pius IX, — een Vorst daarenboven, met welken ons gouvernement betrekkingen van vriendschap en goede verstandhouding onderhield — zien honen en beschimpen, alsof hij de laatste en de laagste der menschen ware. Wij hebben de Een millioen tweemaal honderd duizend Katholieken van Nederland genegeerd gezien als zonen van den vaderlandschen grond. Wij hebben, in honderdtallen van bladen en pamfletten, hunne heiligste regten ontkend en met voeten getreden gezien. Voor hen, zonder welken Nederland *niet* kan bestaan; voor hen, die, daar zij de meerderheid uitmaken in den landbouwenden en nijveren stand, Nederland staande houden, — voor hen, geene Grondwet, geen gelijk regt! God weet, wat wij bij dat alles geleden hebben! Het gekrijsch der woeste logen- en lastertaal, waarmede Nederland drie weken lang in beroering werd gebragt — om Thorbecke omver te werpen, — voorwaar, wij waren evenmin daaraan ongevoelig als een der Een millioen tweemaal honderd duizend Katholieken van Nederland, waaraan eene razende horde haren kwaadaardigen haat zocht te koelen. Wij sidderden en trilden van verontwaardiging; maar baden God, dat Hij ons geduld mogt schenken, om met lijdzaamheid te verdragen den hoon Hem en Zijner Kerk en der Waarheid aangedaan; en God heeft ons geduld geschonken en wij hebben gezwegen! Hadden wij het niet gedaan; hadden wij ons in den strijd gemengd; hadden wij aanval met aanval teruggeslagen; hadden wij in duizendtallen van adressen ons goed regt gebragt voor den troon, waarop wij nog volhouden, dat geen Geuzen-Koning, dat geen Koning der Protestanten, maar dat de Koning der Nederlanden gezeten is — burgeroorlog ware voor lang reeds losgebroken en God weet, welk op dit oogenblik reeds het lot van Nederland geweest ware! Doch wij wilden geen burgerkrijg, wij mogten geen burgerkrijg willen. Vervolging te lijden, zoo 't moet wezen — het zij zoo; en God zij dan met ons! Maar burgerkrijg — nimmer! En daarom, hoe wij er ook toe uitgetart werden, zwegen wij. Getuigt dat gedrag van vaderlandsliefde? Of bezielt vaderlandsliefde hen, die drie weken lang het land er aan gewaagd hebben?

Maar op den tijd van zwijgen volgt de tijd van spreken. Die tijd is aangebroken en wij zullen spreken. Zóó zal het voor tijdgenoot en nageslacht blijken, dat ons zwijgen niet aan magteloosheid, niet aan geringschatten van de Waarheid of van onze Regten moet worden toegeschreven, maar alleen aan het doel, om het land tegen een dadelijken ondergang, zoo veel nog in ons is, te behoeden. Dat het land in gevaar gebragt is en nog in gevaar verkeert, staat boven [illegible] noch willen aan zijne vernedering schuld hebben. Die schuld kleve op hen, die zich op de gruwelijkste wijze aan ons, maar ook aan het vaderland vergrepen hebben.

Wij zullen dan gaan spreken. En niet alleen wij; maar wij zullen ook in onze kolommen laten spreken die geachte strijdgenoten, die hetzij in Nederland, hetzij in den vreemde met ons den goeden strijd strijden voor Waarheid en Regt. Men moet weten, dat alle onbevooroordeelden eenparig zijn in hun oordeel over datgene, waardoor het Protestantismus in Nederland zich thans voor altijd geschandvlekt heeft — en men zal het weten. Plaats derhalve voor de kampioenen voor Waarheid en Regt tegen Logen en Bedrog!

Eenige regelen over den toon die in onze polemiek behoort te heerschen.

Die toon, neen, die zij nooit gelijk aan dien, waardoor het protestantsch geschrijf der laatste jaren, doch meer bepaaldelijk der laatste weken zich onderscheiden heeft. Geen hartstogt, geen hevigheid, geene zucht tot wraakneming, niets van dat alles, waardoor onze regtvaardige en edele zaak schade zou kunnen lijden, mag ons overheerschen en invloed hebben op onze taak. Door hare waardigheid en onze meesterschap over ons gevoel, zal het goed regt dat wij voorstaan, te schitterender uitblinken en te zekerder zal onze zegepraal zijn. Want, men vergete het niet, aan óns is en blijft de zegepraal op de baan, waarop wij ons thans bevinden, al mogt ook andermaal het ellendig komplot, dat nu eenmaal, door zijne opruijende geschriften, de protestantsche menigte in beroering gebragt heeft, het verachtelijk komedie-spel hernieuwen, waardoor het zich thans voor de wereld heeft ten toon gesteld en geprostitueerd.

Niets derhalve bij een onzer, dat ook maar in de verste verte zou kunnen vergeleken worden met de raauwe kreeten en de bedreigende woorden, dien van elders tegen ons zijn opgegaan. 't Is waar, aan onzen H. Vader is »een slag in 't aangezigt gegeven;" 't is waar, wij allen, Een millioen tweemaal honderd duizend Katholieken van Nederland, hebben diep gevoeld dien smaad aan den teerbeminden Vader van alle geloovigen aangedaan, in 't aanschijn van 't verontwaardigd Europa, en diep is ons gemoed er door ontroerd geworden; 't is waar, die smadelijke behandeling is aan den thans meer dan ooit door ons geliefden Pius IX geworden, mede in voldoening van den eisch van den *Fakkel*, die — zonder dat het door de regterlijke magt gestraft wordt — schrijven mag en voorwaarden mag stellen: »Het huis van ORANJE zinkt in een, als het zich nu niet krachtdadig laat zien. 't Verzaakt zijn afkomst en zijn opkomst beide, ALS HET NU ROME NIET [illegible] AANGEZIGT SLAAT. *'t Zal met het huis van* ORANJE *gaan, als met het huis van de* STUARTS, *als met het huis van de* BOURBONS, *wanneer het zoo voortgaande, op bevel van Mr.* THORBECKE, *Neerlands doodvonnis onderteekent;"* dat alles is waar. Maar zijn wij, Katholieken, niet de afstammelingen in regte lijn van die eerste Christenen, die men wel kon vervolgen en ter dood brengen, maar nimmer kon bewegen tot verzaking van het goddelijk bevel: »Geef den Keizer wat des Keizers is?" Stammen wij niet af van dat Thebaansche legerkorps, dat streed voor den Keizer, en toch zich op last van den Keizer, in loon van de groote door hen bewezen diensten, liet doodmartelen, liever dan hunne ziel te schaden door opstand, ofschoon toch de Christenheid in het Romeinsche rijk toen reeds even magtig was als de Katholiciteit het thans in Nederland is? Hun voorbeeld worde door ons nagevolgd; hun voorbeeld zweve ons gestadig voor den geest. Trouw aan den Koning, *jusqu à la besace*, wat ook tegen ons geschiede! Maar daarbij eerlijke, loyale en bezadigde handhaving van ons regt! En zoo zullen wij zegepralen, gelijk de eerste Christenheid over het Heidendom gezegepraald heeft.

Terwijl hier, te midden van de buitensporigheden der razernij, gezwegen werd, sloeg het buitenland met zorg gade de heldenfeiten, waardoor het Nederlandsche Protestantismus van zijn nog zoo levenskrachtig geestelijk bestaan blijk gaf. [illegible] artikel door het *Journal de Bruxelles* reeds openbaar gemaakt in zijn Nommer van den 7 April ll.:

»Toen de baron de Vincent, kommissaris-generaal der verbonden mogendheden in België, op den 31sten Julij 1814 aan den Souvereinen Vorst, later Koning Willem I, de akte overhandigde, waarbij Holland en België vereenigd werden tot één Koningrijk, was de Vorst den ganschen dag door zwaarmoedig en treurig. De heer Falck, die den Vorst geen oogenblik had verlaten, trachtte zijne bezorgdheid door kracht van redenen te onderdrukken en liet zich eindelijk ontvallen, dat men hem toch in ieder geval het bewind over een schoon Koningrijk had opgedragen. Alstoen sprak de Vorst deze opmerkelijke woorden:

»Ja, ik ben zeer treurig, ik kan mij volstrekt niet verheugen over de vereeniging van België en Holland. Gij behoort tot eene wezenlijk liberale partij, en gij kent de onverdraagzaamheid onzer protestanten niet, gelijk ik ze ken. Zij zijn *onverbeterlijk*; en ik vrees zeer, dat zij het mij nooit zullen toestaan regtvaardig te wezen jegens de Katholieken, — en uit dien hoofde voorzie ik, in de toekomst, *niet alleen de ontbinding van dit Koningrijk, maar ook den ondergang van mijne dynastie."*

»De revolutie van 1830 heeft bewezen, dat de Koning, *wat het eerste punt betreft*, goed had gezien. Dit is zeker, Willem I was een ervaren Vorst, en hij wilde het goede; maar de *onverbeterlijken* wisten hem heel zijn regering lang, behendig te verstrikken in hunne netten, en deden hem mislag op misslag begaan. Zie hier een klein staaltje, waaruit zonneklaar blijkt, hoe de *onverbeterlijken* zich hadden weten meester te maken van de geestgesteldheid eens Konings, die toch in ieder geval goed en welwillend was. Na de revolutie van 1830 bevond de Katholieke Kerk in Holland zich in een uiterst beklagenswaardigen toestand; men wendde zich tot den Koning, ten einde eenige verbetering te erlangen; het gouvernement scheen genegen tot het verleenen van eene koncessie en men bewilligde er in, dat het Hof van Rome een Bisschop *in partibus infidelium* benoemde. Wijlen de heer baron van Wijckersloot, een achtenswaardig priester, werd tot deze waardigheid verheven. Toen de Koning vernomen had dat de bulle zijner benoeming was aangekomen, verlangde hij er inzage van te hebben: het stuk werd hem ter hand gesteld, en hij hield het onder zich.... de wijding van den nieuwen Bisschop werd hierdoor belet. Nadat er eenige tijd verstreken was, vroeg de baron van Wijckersloot zijn bulle terug, doch men verwaardigde zich niet hem te antwoorden. Nu deed hij stouter pogingen en klopte aan alle deuren aan, maar alles was te vergeefs. Onder zeer hoffelijke vormen en met veel pligtplegingen werd hij overal afgescheept — maar geen bulle.

»De *onverbeterlijken* lachten in hun vuist en wreven zich in de handen van blijdschap over den trek, dien zij den baron van Wijckersloot hadden gespeeld. Na negen maanden zich dus te hebben laten om den tuin leiden, kwam hij tot de veronderstelling, dat zijne benoeming slechts een grap was, uitgevoerd door het gouvernement. Hij vroeg te Rome om een kopie van de bulle, welke men hem zoo listig had ontfutseld en nu terughield. Het duurde niet lang of aan zijn verzoek werd voldaan. Van dit stuk voorzien, begaf de heer van Wijckersloot zich naar Munster, ten einde zich als Bisschop te laten wijden. Nu was de beurt aan hem gekomen om te lagchen. De raad des Konings, nu hij zijne plannen in duigen zag vallen, zond de bulle terug.

»Koning Willem II, een regtvaardig en billijk vorst, had naauwelijks den troon bestegen, of hij hield zich onledig met de bisschoppelijke quæstie. Hij verstond zich dienaangaande met het Hof van Rome, maar hij had niet gerekend op den *onverbeterlijken*. Deze maakten allerlei intrigues, gebruikten zelfs dreigementen, en ze slaagden er eindelijk in den Koning te noodzaken, tot een gunstiger gelegenheid de zaak uit te stellen.

Op dit oogenblik is de quæstie over de bisschoppelijke organisatie aan de orde van den dag! de even wijze als gematigde allokutie van den H. Vader heeft deze gewigtige aangelegenheid, die sinds 1827 hangende was, beslist. De katholieke bevolking, die het twee vijfde deel der Hollandsche natie uitmaakt, kon niet langer ten opzigte zijner Eeredienst in dien toestand blijven. Het VI Hoofdstuk der Grondwet overigens is ten dien aanzien gunstig: het geeft haar 't regt de organisatie harer Kerk te vragen. Al de Staatsdienaars hebben het dan ook zoo begrepen, en ieder heeft zijn pligt gedaan, om de zaak tot een gewenscht einde te brengen. Willen wij hiermede zeggen, dat er zich volstrekt geen oppozitie geopenbaard heeft tegen eene handeling, die eerstens geheel konstitutioneel is, en nog daarenboven regtvaardig? Dat men zich niet bedriege. De *onverbeterlijken* zijn er nog! — de anti-revolutionaire partij, waarvan de heer Groen van Prinsterer het hoofd is, dezelfde die haar keel heesch heeft geschreeuwd en hemel en aarde beroerd in de affaire der echtelieden Madiai, die partij nu maakt oppozitie op de laaghartigste en trouweloosste wijze, die men maar kan uitdenken. De *Nederlander*, het orgaan dier faktie, heeft in zijne kolommen een adres opgenomen, 't welk door de [illegible]

tieken uit Utrecht, den Koning is aangeboden. Dit adres, waarvan de grondtoon vrees is, vloeit over van zotternijen en schandigheden, die reeds bij eene oppervlakkige lezing toonen, hoezeer die partij bewust is van hare onmagt en die van het geheele Nederlandsche Protestantisme er bij, tegen over eene op goddelijk gezag georganiseerde magt, als die der Katholieke Kerk.

Zie hier het Utrechtsche adres:

„Aan Zijne Majesteit den Koning.

„Sire!

„De ondergeteekenden, ingezetenen der Stad Utrecht; Uwer Majesteits getrouwe onderdanen, naderen met den meesten eerbied Uwen Troon, om daar voor Uwe Majesteit te verklaren, met hoe groote bekommering zij de aangekondigde vestiging der Bisschoppelijke Hierarchie in Nederland, onder goedkeuring en medewerking der Regering van Uwe Majesteit, te gemoet zien.

„Zij houden zich overtuigd, dat zoodanig eene vestiging der Bisschoppelijke Hierarchie geheel in strijd is met den geest van het Nederlandsche Volk, hetwelk, door alle tijden heen, eenzeer op onafhankelijkheid van vreemde overheersching als op heilige vrijheid van godsdienst den hoogsten prijs heeft gesteld.

„Was de Nederlandsche Natie steeds, sedert de Hervorming eene protestantsche, nog leeft bij haar grootste deel de herinnering van den strijd eens tegen Rome gestreden, nog heugt haar, hoe het Aartsbisdom door Philips II in 1559 te Utrecht gesticht en de bisdommen door hem opgerigt, weken voor de volharding en de moed der Vaderen, maar ook weet zij hoe veel goed en bloed haar die strijd heeft gekost, en zou dan niet de herstelling en de vestiging eener Roomsche Hierarchie in den Staat, onder de Regering van het Doorluchtig stamhuis van Uwe Majesteit, velen krenken in hunne dierbaarste overtuiging? — Twee eeuwen zijn reeds over den vroegeren strijd heengegaan en hebben den afstand tusschen het protestantsch en roomsch-catholijk gedeelte der bevolking verminderd; gelijke regten, gelijke bescherming, gelijke vrijheden aan beide deelen der Natie gewaarborgd, maar haar protestantsch karakter heeft zij daarbij niet verloren

„Dit is de vrucht van hare geschiedenis. — En hebben, in den jongsten tijd de eischen, heeft de toon en houding der Roomsch Katholijke bevolking reeds bij velen achterdocht en ontsteltenis verwekt, hoeveel te sterker zal de naijver en spanning worden, hoeveel dieper de scheiding, hoeveel verderfelijker en gevaarlijker voor den bloei en de welvaart des Vaderlands, de strijd, wanneer, in die opentlijk optredende en erkende hierarchie, het Ultramontanisme zich tegenover het Protestantisme zal plaatsen, het als uittartende en dagende tot den strijd, niet slechts op het gebied van Godsdienst of onderwijs, van geschiedenis of letterkunde, maar vooral op dat van den Staat zelve.

„Waar toch het Ultramontanisme zich vestigt en uitbreidt, daar voert het, met stelselmatige minachting der regten van andersdenkenden, strijd tegen het Protestantisme. Reeds openbaren zich de teekenen van dien strijd, en gewis zal het gevaar van dezen toestand vermeerderd worden, als de invoering der Bisschoppelijke Hierarchie door vereeniging en konr centratie nieuwe kracht aan het Ultramontanisme zal bijzetten.

„Zij voegen hier niets meer bij.

„De Voorouders Uwer Majesteit, aan wie Nederland, naast God, zijn bestaan en bloei verschuldigd is, hebben het ondervonden, en hunne geschiedenis is hier de meest welsprekende getuige.

„Het is om alle deze redenen, dat de ondergeteekenden Uwe Majesteit eerbiedigLijk verzoeken, dat door Hoogst Dezelve volgens de magt, bij Artikel 65 der Grondwet den Koning toegekend, de vergunning niet worde gegeven tot het aannemen van den titel, rang of waardigheid, van Metropolitaan of Suffragaan-Bisschop van eenig gedeelte onzes Vaderlands door een vreemden Vorst verleend en dat, in den geest der Grondwet welke de onzijdigheid der Regering jegens iedere vordert, geene, de Protestanten krenkende erkenning van den Paus van Rome, als Opperhoofd der Kerk, door de Regering moge plaats hebben.

„Zij vragen zulks met te meer aandrang, omdat de bisschoppelijke waardigheid verpligtingen oplegt, bij eede aan eene buitenlandsche magt bezworen, en de Bisschoppen verbindt, ook nog heden ten dage, om, waar het de uitbreiding aan het Roomsch-Catholicisme geldt, alle *ketters, scheurmakers enz. naar vermogen te vervolgen.*

„Zij brengen dit verzoek vertrouwend tot Uwe Majesteit, met al den eerbied, maar ook met al dien nadruk, die het gewigt der zaak en de ernst van het oogenblik vordert, en bevelen Uwe Majesteit aan den God der vaderen aan, die Uwe Majesteit wijsheid schenke en van wien al hunne verwachting is.

„'t Welk doende enz."

Ziedaar met welk een zotte klap de *onverbeterlijken* de wijsheid des Konings durven aan boord komen; maar Willem III zal zich herinneren, dat hij is Koning der Nederlanden en niet Koning der Protestanten! Ten slotte zeggen wij aan die onverbeterlijke onruststokers en warhoofden, dat de Aartsbisschop en de Bisschoppen zijn voorzien van hunne bullen, en dat de bisschoppelijke organisatie van Nederland is een *fait accompli!*

De *Amsterdamsche Courant* van gisteren geeft eenige redenen op, waarom Z. M. de demissie van het ministerie heeft moeten aannemen. Wij treden niet in het onderzoek van hetgene den Koning kan hebben bewogen, om gebruik te maken van zijn grondwettig prerogatief, waarbij hij ministers benoemt en ontslaat. Dat is eene daad van souvereine magt, die boven alle diskussie staat, en waarover wij in geen geval ooit eene diskussie zouden willen aanvangen. Maar wel zijn wij geregtigd te toetsen de beweegredenen, die de *Amsterdamsche Courant* aanvoert. Heden bepalen wij ons bij eene enkele, die niet meer of minder is dan eene blijkbare onwaarheid. De *Amsterdamsche Courant* verstout zich te beweeren, dat de demissie plaats had op grond der *afkeuring, die de handelingen der regering in de Tweede Kamer ondervonden hebben.*" Is zij ook instaat daarvan het bewijs te leveren? Het zou nuttig zijn, om hare waarheidsliefde niet met grond in verdenking te zien brengen.

In het stuk, door den Raad van ministers op den 16 dezer aan den Koning gerigt, en door den minister van Oorlog in de zitting van eergisteren aan de Tweede Kamer medegedeeld, wordt gewaagd van een voorstel, den Koning op 14 April door dien raad gedaan, om te antwoorden op de adressen, Z. M. aangeboden.

Men verneemt, dat dit alzoo ontworpen antwoord was van den volgenden inhoud:

»Dat de invoering van een bisschoppelijk bestuur over het Roomsch-Katholick kerkgenootschap hier te lande, als een uitvloeisel der grondwettige kerkelijke vrijheid, geene goedkeuring of erkenning van Z. M. behoeft, noch op de belangen van andere kerkgenootschappen of van den Staat invloed behoort te hebben,

»dat de Koning waakt, en zal waken, dat door die invoering niemands regten worden gekrenkt;

»dat er alzoo, bij wederzijdsche eerbiediging van elks godsdienstige overtuiging, geen grond tot bekommering bestaat."

STATEN-GENERAAL.

VEREENIGDE ZITTING DER BEIDE KAMERS,

van Donderdag 21 April.

Voorzitter Mr. J. A. Philipse.

De Voorzitter, de vergadering ten 2 ure geopend hebbende, laat door den griffier voorlezing doen van het Kon. besluit, dat aanleiding heeft gegeven tot deze Vereenigde Zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal, houdende dat besluit dat het Z. M. goedgevonden heeft de tegenwoordige zitting der Kamers te doen sluiten; en wel namens Z. M. door eene kommissie, bestaande uit de heeren ministers van Binnenl. Zaken en van Oorlog.

De Voorzitter benoemt eene kommissie van acht leden, om de heeren Ministers in- en uitgeleide te doen. De kommissie bestaat uit de heeren: de Lidth de Jeude, van Heiden Reinestein, van Sasse van Ysselt, Dommer van Poldersveldt, van Swinderen, Godefroi, de Villers de Pité en Poortman.

De Ministers de zaal binnengeleid zijnde, plaatsten zich voor den troon, en zegt Z. Exc. de minister van Binnenlandsche Zaken nagenoeg het volgende:

»Mijne Heeren!

»De Koning is van oordeel, dat in de tegenwoordige omstandigheden het belang van het Rijk niet vordert, de vergadering van de beide Kamers der Staten-Generaal langer bijeen te houden.

»Zonder te treden in eene vermelding der werkzaamheden, die u gedurende de zitting hebben bezig gehouden, is mij de aangename taak opgedragen, U namens den Koning dank te zeggen voor hetgeen door U is verrigt tot welzijn van den Staat.

»In naam des Konings, verklaar ik de vergadering der Staten-Generaal te zijn gesloten."

De ministers worden hierop door de kommissie uitgeleide gedaan en de vergadering gaat uiteen.

Wij vereenigen ons volkomen met de volgende woorden van het *Handelsblad:*

»De natie is thans door de mededeeling van het adres van het afgetreden ministerie en het antwoord des Konings ingelicht nopens de redenen van het aangeboden en aangenomen ontslag.

»Het adres kenmerkt zich door juistheid van uitdrukking beknoptheid en konstitutionnelen zin. De konstitutionnele zin is vooral daarin blijkbaar, dat het ministerie den Koning niet plaatst in het moeijelijk alternatief, om of het ontslag der ministers te gronden op de verklaring, dat Z. M. zich tegen zijnen zin door de Grondwet gebonden achtte, enz., of het ministerie aan te houden; maar dat het den Koning in de gelegenheid heeft gesteld, om door de enkele verklaring van gemis aan overeenstemming tusschen den Koning en het ministerie het ontslag te motiveren; zonder een blaam te werpen hetzij op de grondwet of op het bestuur van het afgetreden bewind. In zooverre is 's Konings beschikking een antwoord op het adres, alschoon hij de kwestie in het midden laat.

»De val van het ministerie Thorbecke is voor de leden van dat bewind allezins eervol, in de eerste plaats omdat die gebeurtenis het uitvloeisel is *niet* van staatkundigen tegenstand bij de vertegenwoordiging en de natie, maar van kerkgenootschappelijke opgewondenheid en overspanning; in de tweede plaats omdat de aftreding van het ministerie het onmiddelijk gevolg is van het eigen voorwaardelijk, maar dringend verlangen van het ministerie zelf; en eindelijk in de derde plaats, omdat het geheele ministerie kollectief en homogeen is afgetreden, ofschoon althans drie ministers min direct in de zaak waren betrokken. Deze laatste omstandigheid is inzonderheid voor den Heer Thorbecke eene groote voldoening, wiens politiek door verkeerde beoordeelaars zoo dikwerf van die zijner ambtgenooten werd afgescheiden."

Men leest in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* het volgend opmerkelijk artikel:

„De aftreding van het Ministerie Thorbecke.

»Het ministerie Thorbecke is afgetreden, — eene treurige mare, welke een ieder gevoelig moet treffen, die het wel met het vaderland meent. Het ministerie, dat overal in het land bloei en leven wist te verspreiden; dat ondernemingsgeest en veerkracht wist te wekken; dat gelijkheid en regtvaardigheid onder en voor allen wist te handhaven; dat onze grondwettige beginselen met vastheid en onwankelbaarheid wist te ontwikkelen; — het zag zich genoodzaakt, zijne plaats aan anderen in te ruimen! Waarom? Vond het tegenstand bij de vertegenwoordiging? Zag het zijn politiek stelsel afkeuren? Kon het niet meer op de ondersteuning der meerderheid van de Staten-Generaal rekenen? Van dit alles niets. Bij de laatste diskussien bleek het nog, welk eene kracht het had en op welke ondersteuning het van wege de Kamer kon staat maken. Waarom moest het dan aftreden? Daarover hangt nog een dikke sluijer, dien wij niet opligten zullen; maar zeker is het, dat reeds sedert eenen zeer geruimen tijd, kabaal en intrigue in het geheim met ijver werkzaam waren, den man met wien omtrent beginselen niet te transigeren viel, van zijne plaats te dringen. In het openbaar moest men wijken voor de kracht der waarheid, die uit hem sprak — waarom zou men dan niet de geheime en slinksche wegen kiezen, als zij slechts tot het gewenschte doel leiden?

»Toen het bleek, dat de vorige ministers ongeschikt waren tot de uitvoering der grondwettige voorschriften, en men niemand kon vinden, die zich aan de taak durfde wagen, werd van eene zekere zijde de raad gegeven, Thorbecke te roepen, in de stille verwachting, dat ook hij, onder die taak zoude bezwijken. Weldra zag men, dat men zich bedrogen had. Men ontving meesterlijk uitgewerkte wetsontwerpen, wier voortreffelijkheid zelfs zijne vijanden moesten erkennen; men zag hem al wat zijn departement betrof, met eene vaste hand organiseren en besturen. Bitter teleurgesteld in hare verwachting, nam die partij hare toevlugt tot de geheime machinatiën, die eindelijk het doel deden bereiken.

»Het ministerie Thorbecke is afgetreden. Wat hebben wij in de plaats gekregen? De heer van Reenen is in de politiek onbekend. Men weet niets van hem, dan dat hij, Nederland met Amsterdam vereenzelvigt, en geheel Nederland welvarend acht, als de bloei van Amsterdam slechts verzekerd is. Wat men dus van zijn politiek stelsel zeggen kan, is alleen, dat Amsterdam bij hem op den voorgrond staat, en Nederland voor hem met Amsterdam is geïdentifieerd. De heer van Hall vertegenwoordigt de grondwet van 1840, wier lofredenaar hij was. De heeren Donker en Lightenvelt vertegenwoordigen den transaktie-geest van het ministerie, hetwelk dat vooraf ging, aan welks hoofd Thorbecke stond. Wat de heer van Doorn eigenlijk vertegenwoordigt, is niet wel te zeggen. In de Kamer was hij een van die leden, van welke men eigenlijk niet weet, of zij een stelsel hebben. Wat kan men van een ministerie wachten, uit zulke bestanddeelen te zamengesteld? Welke politiek zal het volgen? Dat het terug zal willen, hieraan schijnt geen twijfel. De vraag is slechts: hoe ver? Dat het een ander stelsel is toegedaan als het ministerie Thorbecke, hieraan valt evenmin te twijfelen, want het komt in zijne plaats. De toeleg kan toch niet geweest zijn, alleen de personen te verdringen! Het is dus niet liberaal; want het vervangt een liberaal ministerie. De vraag is ook hier slechts: hoe ver?

»Arm vaderland! Rust en bloei heerschten overal, onder de heerschappij van een regtvaardig en goed bestuur. De koteriegeest vond zijnen breidel in eene opregte handhaving van grondwettige beginselen. Het algemeen belang en de welvaart was de regel, waarop geene uitzondering werd geduld. De reaktie, die elders zoo vele verwoestingen aanrigtte en het vertrouwen uit de gemoederen verbande, vond hier een onverzettelijken tegenstand in de onkrenkbare trouw aan de bezworene bepalingen der Grondwet. Binnenslands zoowel als buitenslands, was het ministerie een waarborg van rust, vrede en eensgezindheid. Plotseling is die waarborg verdwenen. Wij zijn ineens geworpen in eene onbekende zee, waarin wij zonder kompas zeilen. Wat zal ons de dag van morgen brengen? is de vraag, die een ieder zich doet. Geen vertrouwen, geen zekerheid, geen vastheid meer. En dat alles, waarom? Wat zijn de beginselen, die afgekeurd werden? Wat zijn die, welke men voortaan wil volgen? Dit alles is een raadsel. Welke redenen van zijne verschijning zal dit ministerie in de Kamer geven? Zal het den weg schetsen, dien het volgen zal? Wij zullen dit moeten afwachten. Zeker is het, dat zij, die er toe medegewerkt hebben, het ministerie Thorbecke te doen aftreden, eene verantwoordelijkheid op zich hebben geladen, die groot, zeer groot is.

»Tot zoover hadden wij geschreven, toen wij de tijding

ontvingen, dat de minister van Oorlog in de Kamer, als reden van het gevraagde ontslag van het ministerie opgegeven heeft, dat Z. M. in Amsterdam over de Grondwet in eenen zin zoude hebben gesproken, waaruit strijd van meening tusschen de kroon en het ministerie blijkbaar was. Zullen de optredende ministers niet behooren op te geven, welke die zin was waarin over de grondwet is gesproken, dien zij omhelzen en waarvoor zij zich verantwoordelijk stellen? In welken zin de heer van Hall de Grondwet zoude willen opvatten, is uit zijne antecedenten bekend, maar de heer Donker, die de tegenwoordige Grondwet hielp vervaardigen? Wij zullen afwachten, wat de nieuwe ministers zullen mededeelen."

Bij besluit van 20 April, heeft Z. M. goedgevonden, aan den Hoogleeraar Blume, direkteur van 's Rijks herbarium te Leijden, vergunning te verleenen tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van het ridderkruis van de orde voor verdiensten, van de Keizerlijke Rozenorde, van de Militaire en Koninklijke Christusorde, van de Albrechtsorde, en van de orde van de Poolster, hem respektivelijk door wijlen Z. K. H. den Groot-hertog van Oldenburg, door Z. M. den Keizer van Brazilie, door H. M. de Koningin van Portugal, door Z. M. den Koning van Saksen en door Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen geschonken.

Bij Zr. Ms. besluit van den 17 April, is aan den heer C. Rodenburg, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als konsul der Nederlanden te Harburg, met dankbetuiging voor de door hem in die hoedanigheid bewezene diensten.

Bij Zr. Ms. besluit van den 16 April, is met intrekking van het aan den klerk bij het voormalige Koninklijk instituut voor de Marine te Medemblik J. C. W. Boudier verleende wachtgeld, die klerk met 1 Mei aanstaande benoemd tot klerk bij de direktie der Marine te Helvoetsluis.

'sGRAVENHAGE, 22 April. De afdeelingen waterstaat en publieke werken, alsmede die voor de Nationale nijverheid, thans behoorende tot het departement van Binnenlandsche zaken, zullen van dat ministerie gescheiden en een nieuw departement voor die zaken gecreëerd worden. Aan het hoofd van het nieuwe departement zou worden geplaatst de heer L. J. A. van der Kun, inspecteur van den waterstaat, thans belast met de algemeene dienst.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 April. De Keizer heeft den 20 dezer den ouderdom van 46 jaren bereikt; de feestviering van dien dag is uitgesteld tot de maand Augustus.

— De Keizer heeft den abt Le Courbier, kanunnik-aartspriester der Metropolitaan Kerk van Notre-Dame, eene dekoratie geschonken en tevens den titel van gewone prediker des Keizers. De abt Le Courbier heeft op Goeden Vrijdag dezes jaars, voor het Hof de Passie gepredikt.

— Nog voor het einde dezer maand zal de begrooting voor 1854 de wetgevende vergadering worden aangeboden. Ingevolge het voorschrift der konstitutie zal de zitting van dit ligchaam nog drie maanden duren.

— Tijdingen per telegraaf aangebragt uit Konstantinopel en gaande tot 12 April, melden dat Vorst Menzikoff met vernieuwde klem aandringt op de voldoening zijner vorderingen. De vorst moet verklaard hebben, dat hij bij weigering, de Turksche hoofdstad zou verlaten.

De beweging onder het volk neemt steeds toe en de Sultan gaat voort met het maken van Oorlogstoerustingen.

Omtrent de opstand die te Konstantinopel en in de omstreken zou zijn uitgebroken, zijn verschillende geruchten in omloop; eenige melden dat de aanval tegen de Christenbevolking is gerigt, volgens anderen zou het tegen de regering zelve wezen. Het schijnt echter zeker dat reeds eene Russische stoomboot, om de Christenen te beschermen, uit Semlin is vertrokken. De gewapende tusschenkomst van Rusland, tot demping dezer binnenlandsche rumoeren, wordt als zeer waarschijnlijk aangenomen. Het fanatismus der oud-Turksche partij heeft voornamelijk hier de hand in het spel.

Ook te Brussa zijn ongeregeldheden uitgebroken en hebben de Christenen veel te lijden gehad. Vijftien Christenen moeten het leven hebben verloren.

De berigten over Marseille ontvangen, bevestigen het bovenstaande geheel en zeggen nog daarenboven dat de oorlogschepen op de voornaamste punten eene petitie hebben ingenomen. De gisting neemt meer en meer toe. Bij de heerschende ongeregeldheden worden door de Russen maatregelen genomen ter bescherming van hunne landgenooten en van de Christenen in 't algemeen.

— Naar luid van brieven uit Madrid, heerscht daar nog altijd eene groote onzekerheid nopens het tijdstip, waarop de regering de Kortes weder denkt te openen. Volgens sommigen zou dit plaats hebben in de maand Mei, volgens anderen den 1sten September. Men ergert zich zeer over het aantal gunstbewijzen en kwijtscheldingen van straf, door het ministerie Roncali voor zijn aftreden geschonken en hoopt, dat de tegenwoordige beleidsmannen een krachtigen maatregel zullen nemen, om een einde aan zulke misbruiken te maken.

Wat de nieuwe ministers betreft, zijn velen van oordeel dat men door hunne optreding niet veel gewonnen heeft. Zij, die niet bepaald tot de partij der geestelijkheid behooren, zijn in allen gevalle oude vrienden van den heer Bravo Murillo; met uitzondering evenwel van den minister van finantien, den heer Bermudez de Castro, die in December 1852 lid was van het komitté onder het presidentschap van den hertog van Valentia en overigens een ervaren financier is. Alles zaamgenomen zal het bewind Lersundi waarschijnlijk niets zijn als eene eenvoudige voortzetting van het ministerie Roncali, met wat meer energie.

De Camarilla acht zich echter nog niet geslagen. Wat de openbare meening betreft, deze wenscht de vrijheid der drukpers; bijeenroeping der Cortes in gewone zitting, vermindering van belastingen en eene openbare beraadslaging over de budgetten.

ENGELAND.

LONDEN, 19 April. Den 16 dezer heeft lord Derby een tweehonderdtal conservatieve parlementsleden aan zijne woning vereenigd, ten einde onderling te overwegen hoe de oppositie ten opzigte der gewigtigste maatregelen, die in deze zitting door het ministerie zullen voorgedragen worden, te handelen zou hebben.

Wat in deze bijeenkomst besloten is, wordt door de dagbladen niet medegedeeld; de *Morning-Herald*, het orgaan dier partij, zegt alleen, dat men zich algemeen met de door lord Derby ontwikkelde inzigten heeft vereenigd.

Volgens eene officieele opgave bedraagt het kapitaal, hetwelk door tusschenkomst der regering voor rekening der spaarbanken in Engelsche staatsschuldbrieven belegd is, thans niet minder dan 33,263,273 L. st. 18 sh. 8 d. (waaronder 196,203 L. st. 17 sh. 8 d. voor militaire spaarbanken). Daar de inleggers gewoonlijk hun geld opvragen wanneer de koers der staatsschuldbrieven laag is, en inlagen doen wanneer hij hoog is, zoodat de regering telkens met schade fondsen inkoopt en verkoopt, wil de heer Gladstone, naar verzekerd wordt, deze zaak op eenen voor de schatkist minder nadeeligen voet regelen; volgens de *Times* schijnt te dien einde eene verlaging der rente van de inlagen der spaarbanken te zullen worden voorgedragen.

— In de Kamer der Lords heeft gisteren de graaf Eglinton geklaagd, dat de heer Kirwan, een Iersch magistraatspersoon, dien hij in zijne funktien had geschorst wegens zekere zaken, welke tot de verkiezingen betrekking hadden, in zijnen post was hersteld door den tegenwoordigen stedehouder van Ierland. De minister Aberdeen antwoordde geen blaam op het vorige bestuur van Ierland te willen werpen, maar dat het gouvernement den heer Kirwan in zijne betrekking had hersteld, omdat het van oordeel is, dat de schorsing eene straf is, welke men niet aan een overheidspersoon moet opleggen, dat zoodanig persoon, wanneer hij misdaan heeft, moet berispt of voor goed ontslagen worden.

— Het Hoogerhuis heeft in eene zitting van den 11 ll. met 110 tegen 13 stemmen eene motie verworpen, welke ten doel had het instellen eener enquête betreffende het onderwijs aan het Katholieke kollegie te Maynooth.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 21 April. Het regerings-voorstel, strekkende om een onderstand van 50,000 thalers te verleenen ter gemoetkoming in de dringenste behoeften der zich noemende Evangelische kerk, is door eene kommissie uit de Tweede Kamer, met 14 tegen 13 stemmen verworpen.

Daarentegen is door diezelfde Kamer de aanvrage om een krediet van 80,000 thalers, strekkende om te voorzien van regeringswege in de bestrijding der uitgaven aan de buitenlandsche pers, en de geheime fondsen voor de hooge politie, met eene groote meerderheid aangenomen.

WEENEN, 21 April. Men verzekert dat het huwelijk van Prinses Carolina Wasa met Prins Albert van Saksen eerst ongeveer in het midden van Julij zal worden voltrokken.

— De Neurenberger Korrespondent verhaalt, dat dezer dagen een depêche van Weenen naar Konstantinopel is gezonden aan den heer Kletze, ten einde aan te dringen bij den Divan, op het geven van zekerder waarborgen voor de veiligheid van Oostenrijksche onderdanen in Turkije, en zulks te meer, wijl de klagten desWegens, sedert het vertrek van den Graaf van Leiningen, steeds zijn toegenomen.

— De goede gevolgen van het met Pruissen gesloten handelstraktaat doen zich hier reeds kennen. Zeer vele industriëlen en kooplieden uit het tolverbond zijn alhier aangekomen, om met de Oostenrijksche markten bekend te worden en handelsbetrekkingen aan te knoopen.

ITALIE.

Men schrijft uit Genua dat den 13 dezer op last van het openbaar ministerie het Italiaansche blad *Italia libera* in beslag is genomen.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 April. De Senaat heeft gisteren aangenomen het voorstel der kommissie, houdende afschaffing van de door de Kamer der Vertegenwoordigers vastgestelde additionele bepaling der wet op de verpachting van tollen, volgens welke geene verpachting zou kunnen plaats hebben, zonder voorafgegane enquête. Het wets-ontwerp zal dan nog eens aan de Kamers worden voorgelegd.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 April.

ONDERTROUWD (21 April): W. Verweij Jr. met A. W. Begemann, van Monnikendam. - K. Klees Hz., wed. met A. P. Weijland.

GETROUWD (21 April): M. J. de Salle, van 's Hage met A. B. Ooms. - C. S. Oolgaardt met A. E. Bonebakker. - G. D. M. Weddepohl met A. W. C. Kuneman.

BEVALLEN (19 April): I. A. M. Schaap, geb. Ceurvorst, D.

OVERLEDEN (17 April): J. H. Smit, 55 j. — (19 April): W. F. Meder, 43 j. - 't Kind van Mr. W. K. van der Breggen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		21 APRIL 4½ u.	gebl.	22 APRIL 4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	64 3/16	63⅞	64⅛	63 11/16
Dito Dito	3	76⅛	75⅞	76 1/16	76
Dito Dito	4	95 1/16	94⅞	95	94⅞
O.-I. Leening 1844	4	95 1/16	94½	94⅞	
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		52 13/16	52¾		
FRANKRIJK, Obligatien	3				
SPANJE Nieuwe	1	23 15/16	23 13/16	24⅛	23 13/16
Dito	3	47⅜			
Dito Binnenl. à 6/m.		42⅞	42¾	42 13/16	
Coup. Bewijzen		6 15/16	6⅞	6 11/16	6⅝
Amortisable Schuld		5⅝	5½	5 9/16	
PORTUGAL te Londen	5	41⅞	41¾		
Dito Dito	4	39 9/16	39⅜	39 9/16	39⅜
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅜	108¼		
Dito Dito 1828 en 1829		107¼	107		
Cert. bij dº. 1831 en 1833		97⅛	97		
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	92⅜	92⅜		
Dito bij *Stieglitz en Cº.*		92	93⅛		
Dito bij id. 5de Serie	4	92			
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
POLEN, Certifikaten	4				
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		5⅛	5 5/16		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	81½	80⅞	81 [illegible]	
Dito 1847	2½	41⅜			
Dito 1851	2½	41 1/16	41½	41⅛	
Dito 1849	5	93½	93¼	93⅜	
Ween. Bank bij *Goll en Cº.*					
Dito	4				
Letter B	5	93⅛	93⅛	93⅛	
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIË te Londen 1824	5	99½			
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	26⅛	26⅝	26 13/16	
VENEZUELA à £ 100	3½	39⅞			
GRENADA à £ 100	2½	22⅝	22½		
Dito Uitgestelde		4 11/16			
ECUADOR à £ 100					

Philad. bij Hope en Cº. 5 pCt. 86 ... Grieken 5 pCt. 7 13/16 ...

Binnenl. fondsen blijven hunne achteruitgaande beweging vervolgen. Buitenl. effekten leverde wederom bij flaauwe markt niets bijzonders op, alleen waren Grieken veel hooger te plaatsen.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f	56½	Livorno	2/m.	f	29⅞
,,	zigt	,,	56½	Napels	,,	,,	81½
Bordeaux	2/m.	,,	56	Petersburg	,,	,,	1,87
,,	½/m.	,,	56⅜	Weenen	6/w.	,,	82
Madrid	3/m.	,,	246	Augsburg	,,	,,	35⅜
Cadix	,,	,,	247	Frankfort	,,	,,	98¼
Sevilla	,,	,,	243	Hamburg	2/m.	,,	35⅛
Bilbao	,,	,,	245	,,	zigt	,,	35 5/16
Lissabon	,,	,,	41½	Londen	2/m	,,	11,72½
Porto	,,	,,	41½	,,	zigt	,,	11,80
Genua	2/m.	,,	46¾	Rotterdam		,,	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 21 April. Belg. leen. 2½ pc. 56, 1840/1842 5 pc. 98½; 1848, 93¼; Spanje 1-3 pc. 23⅛; Binnenl. 3 pc. 42⅛; Romeinen 5 pc. 98½; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 84½.

PARIJS, 21 April. Fransche 3 pc. 80,05; id. 4½ pc. 103,30; Bank-Aktien —,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 24⅛; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. —; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. —; Rusland 4½ pc. —; Metall. 5 pc. —.

LONDEN, 21 April. Cons. kont. 100⅝ a —; op tijd 100⅝ a —; Braz. 100 a 103; 1829/39 — a —; Den. 3 pc. 84 a 85; 5 pc. 105 a 107; Ecuad. 6⅛ a 6⅜; Gren. 23¼ a 23¾; Uitgest. — a —; Mexiko Nieuwe 27½ a 27¾; Peru 4½ pc. N. 88 a 89; Uitgest. 67 a 67½; Rusl. 1822 5 pc. 119 a 120; (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 40¼ a 40¾; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅞ a —; 3 pc. 48 a 48½; Coup. cert. 6¾ a —; Passive — a —; Holl 2½ pc. 66 a 66¼; id. 4 pc. 96½ a 97; Venez. 38½ a 39½; Uitg. 17½ a 18; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 9¼ a —.

WEENEN, 21 April. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94; Bank-Actien 1395; Wissel op Londen 10.50; Zilver 9½.

HAMBURG, 20 April. Rusl. Cert. 5 pc. 105¼; Oost. Met. 5 pc. 85; Spanje 1—3 pc. 22⅛; Binnenl. 3 pc. 40⅜.

FRANKFORT, 21 April. Met. 5 pc. 85⅛; A 5 pc. 85⅛; 2½ pc. —; Bank-Actien 1534; Darmst. Loten fl. 50 —; id. fl. 25 —; Badensche Loten fl. 50, —; id. fl. 35, —; Nassausche fl. 25, —; Holl. 2½ pc. —; id. 4 pc. —; Sardinische —; Wissel op Weenen 108⅛.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	*f* 26,85	a —	Pruissische . .	*f* 34⅝	a —
Napelsche . . .	- 25,25	,, —	Spaansche . . .	- 2,46	,, —
Div. in £St. . .	- 11,75	,, —	Hamb. Russ. . .	- 36¾	,, —
Eng. Russen . .	- 12,10	,, —	Russ. in Z. R. .	- 37⅛	,, —
Fransche	- 56¾	,, —	,, Pap. ,, .	- —	,, —
Belgische	- 56⅛	,, —	Pools. in Fl.	28	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,80 a	9,90
Oude Gerande Dukaten	» 5,60 »	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,80 »	11,90
» Pistolen	» 9,65 »	9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,45 »	9,55
Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn	11¼ à	11¾ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . per Stuk	*f* 2,55 à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34 »	2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65 »	2,70
Fransche	» 2,70 »	2,75
Pruissische Daalders	» 1,74 »	1,77
Zilver 1000 à 980	*f* —,— à	—,—
» 900 » 700	» 104,50 »	105,—

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 22 April.

GRAANMARKT.

Tarwe bij gerijven als voren; verkocht: 130 ℔ b. Pools *f* 316, 322; 130 ℔ o. Norder *f* 264.

Rogge prijshoudend: 123 ℔ Pruiss. *f* 203; 122 ℔ Odessa *f* 177; 123 ℔ puike dito *f* 186.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Holsteinsch 57; Oud Eider 55½, 56½; Overmaasch 56 £. Op 9 vaten Olie in April ek. 59½; Sept. 60½; Oct., Nov. en Dec. 61 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 35; Vliegend *f* 34, ¼; 1° Mei ek. *f* 34, ¼; Sept. *f* 35, ¼; Oct. *f* 35⅛, ⅜; Nov. *f* 35¼, ½; Dec. *f* 35⅜, ⅝. *Lijnolie* op 6/w. *f* 30½; Vliegend *f* 29½, ¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37¾. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 66, 70. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* 9, 12.

ROTTERDAM, 21 April. Tarwe. 156/2 ℔ Nieuwe Bovenl. *f* 255. — Rogge. 147, 148/2 ℔ Burgas in entr. *f* 180, 182; voorts in konsumtie 142/2 ℔ nieuwe Archangel *f* 178, en 145/2 ℔ Koersche te Delftshaven *f* 214, 216.

SCHIEDAM, 21 April. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ N. Koersche *f* 210 kont. Gerst. Verkocht: 129/2 ℔ N. Koersche *f* 214 kont., *f* 216 3/m.; 122/2 ℔ Archangel *f* 150 kt. — Moutwijn *f* 15,50; Jenever *f* 19, Amst. Proef *f* 20,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 21 April. Boter eerste kwalit. Hooi *f* 42; tweede dito *f* 38 a 40; nieuwe Grasboter *f* 60.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

TEXEL, 21 April. Stuurman A. Noordzij, Nederlandsche Kotter Vlinder, Vlissingen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 21 April in lading naar:

Keulen	J. Noll Jr., Catharina.
,,	H. Willemse, Colln N°. 6.
Mainz	K. Rau, Jonge Pauline.
Manheim	J. J. Reyndorp, de Kust van Braziliën.
Heilbron	M. Ludwig, Helena.
Weesel	E. F. Beijer, de Hoop.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
Frankf. & Coblentz.	H. C. Brilmeijer, Frankfort N°. 10.
Dusseldorp & Neus	J. H. W. van Hooven, Niederrein N°. 1.
Ludwighaven	J. G. Fenster, Mein Vergnugen.

AMSTERDAM, 21 April vertrokken:

Ludwighaven	J. Brilmeijer, Aeolus.
Keulen	H. Kalfs, Colln N°. 17.

KEULEN, 20 April aangekomen:

Kapt Singendonk van Amsterdam met 7788 centenaren.
,, Scholwerth ,, ,, ,, 6711 ,,

Rijnhooyte. KEULEN 20 April 14 vt. 7 dm.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 25 April, des middags ten 12 ure.

N° 1. De Katoen-Plantaadje *Esthers-Rust*, in het Kanaal der Warappe-Kreek, groot 850 Akkers, met eene Negermagt van 158 Hoofden.

2. De Koffij-Plantaadje *Barbados*, als voren, groot 500 Akkers, met eene Negermagt van 205 Hoofden.

3. De verlatene Plantaadje *Kulenkamp Spruit*, in het Kanaal van Klein Matapica, groot 500 Akkers.

Des avonds ten 5 ure.

N° 1. Een Huis, Achterhuis en Erve, Oude Waal, N 22.
2. Een Huis, Achterhuis en Erf, Prinsengracht, HH 307.
3. Een Huis en Erf, Kloveniersburgwal, C 511.
4. Een Huis, Loods en Erve, Lindengracht, QQ 311.
5. Een Huis, Tuin en Erve, Anjeliersgracht, PP 376.
6. Een Huis, Achterh. en Erven, Boomst. PP 616en 617.
7. Een Huis en Erve, Lindengracht, PP 111.
8. Een dito, Lindenstraat, PP 705.
9. Een dito, Goudsbloemstraat, QQ 456.
10. Een dito, Lindengracht, QQ 3.4.
11. Een dito, Lijnbaansgracht, QQ 335.
12. Een dito, Tigchelstraat, PP 293.
13. Een dito, Tuinstraat, OO 179.
14. Een dito, Lijnbaansteeg, G 438.
15. Een dito, Nieuwendijk, L 321.
16. Een dito, Gasthuismolensteeg, LL 98.
17. Een dito, Voetboogstraat, D 2.
18. Een dito, Droogbak, TT 48.
19. Een Huis, Achterh. en Erve, Haarlemmerd. TT 410en 411.
20. Een Huis en Erve, Singel, L 697.
21. Een Huis, Tuin en Erf, Vijzelstraat, X 611.
22. Een Huis, Tuin en Erve, Laurierstraat, FF 66.
23. Een Buitenverblijf, bezijden het R. K. Kerkhof, op het Kerkpad, XX 506 à 9.
24. Een Huis en Erve, Groote Kattenburgerstraat, T 814.
25. Twee Huizen en Erven, Bloemgracht, DD 70 en 71.
26. Een Huis, Achterh. en Erve, Zwanenburgerst. P 258.
27. Een Huis en Erve, Raamstraat, HH 97.
28. Een dito, Bergstraat, RR 23.
29. Een dito, Amstelgracht, Z 96.
30. Een Pakhuis en Erve, Korte Leidsche Dwarsstraat, CC 184.
31. Het Buitenverblijf *Slotzicht*, aan den Amsteldijk, over de Schollenbrug, N° 441.

ADVERTENTIEN.

(2815) Betreurd door mij en zijne nagelaten betrekkingen overleed heden op het onverwachtst, in den ouderdom van ruim 72 jaren, mijn dierbare Echtgenoot, de Heer LAMBERTUS KORTENHORST, na eene genoegelijke Echtvereeniging van ruim 14 jaren.

AMSTERDAM, 18 April 1853.

A. E. WILLENBORG,
Wed. L KORTENHORST.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een voortreffelijk middel voor ongesteldheden door gal veroorzaakt en gebrek aan spijsvertering.*

De heilzame en krachtdadige uitwerking dezer pillen in galziekten, gebrek aan spijsvertering, zenuw- en andere hoofdpijnen, verzwakte gestellen enz. is zoo algemeen bekend in alle landen, dat thans aan dezelve de voorkeur wordt gegeven boven de best bekende medecijnen in de vooraangehaalde ongesteldheden, terwijl dezelve op elken leeftijd en bij elke weersgesteldheid kunnen genomen worden. Zij wekken de ligchaamskrachten op, versterken de geestvermogens, bevorderen den eetlust en zuiveren het bloed. Diegenen welke de nadeelige gevolgen gevoelen van eene zittende leefwijs, zullen door dezelve, eene dadelijke verbetering van hunnen toestand bespeuren, en hunne vorige gezondheid weder erlangen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (2748)

Bij den Uitgever dezer Courant, C. L. VAN LANGENHUYSEN, is van de perse gekomen:

De *Tweede Druk* van

TROUW.

EEN HULDEGROET

AAN ZIJNE MAJESTEIT

KONING WILLEM DEN DERDE,

BIJ ZIJN BEZOEK VAN AMSTERDAM,

in Grasmaand, 1853,

DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM.

„Je Maintiendrai."
's Konings wapenspreuk.

Prijs 15 Cents.

A. M. D. G.

Is 't hetzelfde wat men gelooft, zoo men maar braaf leeft?

VIJFDE ANTWOORD

VAN

DEODATUS.

Dit werkje is even als de vorige bij getallen voor minderen prijs te bekomen, namelijk 100 voor *f* 10.50; 50 voor *f* 6.00; 25 voor *f* 3.25.

DE GRONDWET VAN 1848.

De plotselinge aftreding van het ministerie-Thorbecke, niet minder dan de ongehoorde bestorming van den troon, om van daar, zoo mogelijk, de grondwettige godsdienstige regten der Katholieken te doen *bekorten*, heeft bij niet weinigen, zoo wel Protestanten als Katholieken, omtrent de volledige en *loyale* handhaving der Grondwet van 1848 VREES VERWEKT. Eenige mannen, wien hun Vaderland en hunne Constitutionneele Regten boven alles dierbaar zijn, hebben begrepen, uit dien hoofde de verkleefdheid aan de uit die Grondwet van 1848 voortspruitende regten meer en meer te moeten opwekken, en hebben, als het beste en zekerste middel om daartoe te geraken, besloten tot de uitgave van een *politiek-katholiek Zondagsblad*, onder den titel van: **DE GRONDWET VAN 1848**, hetwelk, door zijne minkostbaarheid tot zelfs in de minst bemiddelde GEMEENTEN van ons Vaderland, waar zich Katholieken bevinden, zal doordringen; terwijl het door de rijkheid van zijnen inhoud (nader breedvoerig op te geven) in de behoefte aan andere dagblad-lectuur zal kunnen voorzien.

De uitgave van het eerste Nommer van dit ZONDAGSBLAD zal plaats hebben op den 1sten Zaturdag in Junij. De daartoe vereischte fondsen zijn aanwezig, doch aangezien in dit geval alle eigenbelang geheel op den achtergrond staat, wenschen de ondernemers door de aansluiting van Katholieke mannen in onderscheidene gemeenten in ons VADERLAND, zich van eene krachtdadige medewerking, en aldus van eenen goeden uitslag te verzekeren.

Wie zich tot bevordering van bovenstaand plan geroepen gevoelt, gelieve daarvan blijk te geven door zich tot het nemen van een of meerder aandeelen à *f* 100 genegen te verklaren, bij goedkeuring der hem later mede te deelen voorwaarden.

Belangstellenden gelieven zich schriftelijk te adresseren *franco* lett. W. L. bij den Boekhandelaar J. BEERENDONK, Heisteeg te Amsterdam. (2816)

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.